

Nota Investerings:

Activeren, waarderen en afschrijven

1. Inleiding

Deze nota gaat over het beleid rondom investeringen en over de verwerking ervan in de provinciale planning & controldocumenten.

Investerings zijn objecten die gedurende een langere periode (langer dan 1 jaar) gebruikt worden. De uitgaven die gepaard gaan met investeringen dienen verdeeld te worden over de gebruiksduur en als zodanig verwerkt te worden in de provinciale begroting en jaarrekening. We presenteren dat als materiële vaste activa. Het verwerken in begroting en jaarrekening bestaat achtereenvolgens uit drie onderdelen, te weten:

- Activeren
- Waarderen
- Afschrijven.

Alle drie onderdelen hebben een sterk financieel-technisch karakter die door de manier waarop ze in de begroting en de jaarrekening uitgewerkt en verwerkt worden, effect hebben op de financiële positie van de provincie en daarmee op de huidige en toekomstige provinciale financiële ruimte.

Na oplevering van een investering dient deze onderhouden te worden. Deze nota gaat daar niet op in omdat voor onderhoud separate nota's worden voorgelegd aan Provinciale Staten, waarvan het Meerjarenprogramma Beheer en Onderhoud 2017-2020 een voorbeeld is.

In het BBV¹ is over investeren regelgeving opgenomen die deels verplicht is en die deels ruimte laat aan Provinciale Staten om provinciaal beleid vast te stellen. Het doel van deze nota is het vastleggen van dit provinciale beleid. Deze nota dient als basis voor de besluitvorming erover door Provinciale Staten.

De huidige provinciale spelregels rondom investeringen zijn in diverse provinciale documenten opgenomen. Zo is bijvoorbeeld een aantal spelregels opgenomen in de Financiële verordening 2017 en zijn bestaande spelregels over afschrijvingstermijnen in de jaarrekeningen opgenomen. In deze nota wordt het beleid rondom investeringen op een plek op eenduidige wijze beschreven. Tegelijk is het provinciale beleid aan de meest recente notitie van de commissie BBV ([januari 2020](#)) geactualiseerd. In deze notitie is het onderwerp investeringen onder de titel van materiële vaste activa nader toegelicht.

Het huidige beleid over investeringen staat, zoals hiervoor aangegeven (deels) in de Financiële verordening 2017. De nu voorliggende actualisatie van het beleid rondom investeringen maakt het noodzakelijk om de financiële verordening aan te passen. Deze aanpassing leidt er toe dat in de verordening de artikelen 4, lid 3 tot en met 5 en artikel 9 komen te vervallen. Deze artikelen zijn in bijlage 2 van deze nota opgenomen. In plaats daarvan komt in de financiële verordening een artikel dat verwijst naar deze nota. In dat artikel wordt ook opgenomen dat het beleid rondom investeringen actueel gehouden wordt door deze nota eens in de vier jaar te herijken en te actualiseren. De voorgestelde wijziging van de financiële verordening zal plaatsvinden in de evaluatie van de financiële verordening die toegezegd is en die in 2021 aan Provinciale Staten aangeboden wordt. Het opnemen van het beleid in deze nota in plaats van artikelsgewijs in de financiële verordening, maakt het mogelijk om direct toe te lichten wat de achtergrond is van voorgesteld beleid.

Deze nota gaat in hoofdstuk 2 in op de verschillende begrippen die rondom investeringen gebruikt worden. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op de spelregels rondom activeren, waarderen en afschrijven. Hoofdstuk 4 gaat over het moment van invoeren van het nieuwe beleid.

¹ [BBV](#) betekent Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Dit zijn de voorschriften voor financieel beleid en voor de boekhouding.

2. Begrippen

De belangrijkste begrippen over investeren worden hier toegelicht. In bijlage 1 is de uitgebreidere begrippenlijst die de commissie BBV hanteert, opgenomen.

Investeren is het realiseren van objecten/voorwerpen waarvan het (maatschappelijk en/of economisch) nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Dit is het geval bij aanschaf of aanleg van nieuwe objecten of vervanging van bestaande objecten, en ook bij significante kwaliteitsverbetering, levensduurverlenging en aanpassingen om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Klein en groot onderhoud houdt of brengt een object in goede, oorspronkelijke staat en mag daarom niet geactiveerd worden.

Activeren is het op de provinciale balans opnemen van de financiële waarde van de investering. Deze post is op de balans te vinden onder de noemer vaste activa. Vaste activa kunnen worden ingedeeld in immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Waarderen is het vaststellen van de kosten die met de vervaardiging of verkrijging van de investering gemoeid zijn. Dat is de financiële waarde van de investering.

Voorbeelden zijn:

- voorbereidingskosten (waaronder grondaankoop, kabels, leidingen),
- kosten van aannemer (bouwkosten),
- kosten van overhead, waaronder de interne personele kosten (provinciale ambtenaren die betrokken zijn bij de aanleg of bouw).

Immateriële vaste activa zijn kosten die verbonden zijn aan het afsluiten van geldleningen, het saldo van agio/disagio en de kosten van onderzoek en ontwikkeling. Ook bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa worden onderscheiden in:

- a. materiële vaste activa met maatschappelijk nut - deze activa vervullen een publieke taak;
- b. materiële vaste activa met economisch nut - deze activa zijn verhandelbaar en/of dragen bij aan het genereren van middelen.

Financiële vaste activa zijn kapitaalverstrekkingen, leningen en uitzettingen. Deze vallen buiten het kader van deze nota, omdat deze activa betrekking hebben op financiële middelen en deze nota expliciet ingaat op investeringen in materiële vaste activa.

Afschrijven is het verdelen van de kosten over de gebruiksduur van het object/voorwerp, die als een jaarlijkse last in de begroting en jaarrekening verwerkt worden. De termijn die gehanteerd wordt is de afschrijvingstermijn. Deze termijn is gebaseerd op de gebruiksduur (economische levensduur) van het object. Voorgeschreven is dat de afschrijvingstermijn niet langer mag zijn dan de technische levensduur.

3. Beleid over investeringen

In dit hoofdstuk komt per onderdeel van waarderen, activeren en afschrijven het nieuwe beleid aan de orde. Toegelicht wordt wat de verandering is ten opzichte van het huidige beleid.

3.1. Besluitvorming over investeringen

Nieuw beleid

Provinciale Staten stellen jaarlijks in november de begroting voor het volgend jaar vast. Daarbij stellen Provinciale Staten de daarin opgenomen investeringen ook vast, mits van de betreffende investeringen het volgende in de begroting is opgenomen:

- Onderwerp/object,
- Looptijd van investering,
- Jaar van oplevering investering,

- Investeringsbedrag (inclusief bijdragen van derden),
- Restwaarde,
- Afschrijvingslasten,
- Toekomstige beheer- en onderhoudslasten,
- Dekking van afschrijvingslasten en toename/afname van beheer- en onderhoudslasten.

Dit betekent dat investeringen die niet expliciet in de begroting opgenomen zijn en daar niet op kunnen wachten en/of waarvan de dekking van de afschrijvingslasten of toekomstige beheer- en onderhoudslasten niet zijn opgenomen in de begroting, separaat, inclusief begrotingswijziging aan Provinciale Staten voorgelegd worden.

Om Provinciale Staten uitgebreider te informeren over investeringen met een bepaalde materiële omvang en/of investeringen met een (aanzienlijk) publiek belang, worden deze eveneens separaat voorgelegd aan Provinciale Staten. Met materiële omvang wordt bedoeld een investering van meer dan € 5 miljoen. De huidige wijze van fasegewijs voorleggen, blijft hierbij bestaan. De fasen zijn verkenning, planuitwerking en realisatie.

Grote investeringen kennen vaak meerdere jaren van uitvoering. Doordat Provinciale Staten de looptijd van de investering en het geplande jaar van opleveren vaststellen, is ook vastgesteld dat bij de jaarafsluiting het resterende krediet, gedurende de investeringsperiode, automatisch overgeboekt wordt naar het daaropvolgende boekjaar. Hierdoor blijft het investeringskrediet gedurende de uitvoering van het project/investering beschikbaar.

Als er afwijkingen ontstaan in projecten op financieel gebied of op gebied van de planning, wordt dit gemeld in de voorjaars- en najaarsmonitor. De eventuele financiële gevolgen worden aan uw Staten voorgelegd via de begrotingswijziging die gelijktijdig bij de voorjaars- en najaarsmonitor voorligt.

Verandering ten opzichte van het bestaande beleid

De verandering ten opzichte van het bestaande beleid is dat als een investering in de begroting is opgenomen, deze niet nog een keer afzonderlijk (zoals nu) voorgelegd wordt aan Provinciale Staten. Uitzondering zijn, zoals genoemd, projecten met een materiële omvang van meer dan € 5 miljoen of als sprake is van (aanzienlijk) publiek belang. Deze voorgestelde werkwijze leidt ertoe dat Provinciale Staten zich volledig kunnen richten op de grote (materiële) en risicovollere investeringen en geen aandacht hoeven te besteden aan kleinere investeringen.

Als projecten in de begroting opgenomen worden, worden besluitvormingsprocedures door de voorgestelde werkwijze verkort en kan sneller met projecten gestart worden. Door in de jaarlijkse begroting een totaalbeeld te presenteren van de geplande investeringen ontstaat op heldere en eenvoudige wijze inzicht in de geplande investeringen en de bijbehorende lasten.

3.2. Activeren

De verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten worden bruto geactiveerd (totale kosten) minus eventuele bijdragen van derden. Dit kunnen ontvangen subsidies zijn en anderszins bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief. Bijdragen of onttrekkingen uit reserves worden niet in mindering gebracht op het investeringsbedrag maar worden in een separate reserve gestort en gebruikt ter dekking van de kapitaallasten.

In het BBV is een aantal verplichtingen rondom activeren opgenomen, en ook een aantal onderwerpen waarover Provinciale Staten beleid dienen vast te stellen.

Omvangcriterium

Het omvangcriterium is financieel van aard en geeft aan wat het minimumbedrag van een investering moet zijn om geactiveerd te worden. Investerings- of vervaardigingsprijs van meer dan € 100.000 worden geactiveerd. Dit is conform het bestaande beleid.

In het bestaande beleid is bij het omvangcriterium toegevoegd dat dit per object geldt. Dit is in het nieuwe beleid losgelaten omdat de aankoop van meerdere gelijksoortige objecten binnen een

kalenderjaar, ook geactiveerd wordt. Een voorbeeld hiervan is de vervanging van mobiele telefoons die eens in de drie jaar plaatsvindt.

In het bestaande beleid is, naast het omvangcriterium van € 100.000 een minimale afschrijftermijn van vijf jaar opgenomen. Deze minimale afschrijftermijn wordt losgelaten omdat in dat geval een aantal objecten niet geactiveerd wordt terwijl de gebruiksduur tussen een en vijf jaar ligt.

Software

Software wordt door het BBV als een afzonderlijk actief gezien dat onder materiële vaste activa valt. Licenties op software voor (on)bepaalde duur die in één keer in rekening worden gebracht vallen onder de materiële vaste activa en worden dus geactiveerd. De software die de provincie gebruikt in de vorm van een SaaS-oplossing wordt niet geactiveerd. SaaS staat voor Software as a Service, waarbij de gebruiker periodiek via een abonnement betaalt. Eventuele implementatiekosten worden zowel bij de aanschaf van de software als bij gebruik van SaaS niet geactiveerd. Reden hiervoor is dat het niet altijd makkelijk aan te geven is wanneer implementatiekosten gaan over de aanschaf van software dan wel over het gebruik van SaaS-applicaties.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

Kosten voor onderzoek naar en ontwikkeling van een actief worden niet geactiveerd. Het BBV stelt voorwaarden aan het activeren van deze kosten, zoals o.a. dat het voornemen bestaat om het actief te gebruiken of te verkopen, de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat, het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De reden om niet te activeren is het risico dat het actief niet gerealiseerd wordt. De kosten dienen in dat geval alsnog in een keer ten laste van de exploitatie gebracht te worden.

Kosten voor het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Agio en disagio zijn saldi tussen de aankoop en verkoop van financiële producten, zoals bijvoorbeeld aandelen. Het afsluiten van geldleningen en het aan- en verkopen van financiële producten komt door het verplichte schatkistbankieren niet zoveel meer voor. Daarnaast zijn de bedragen waar het om gaat, dermate laag dat activeren, gezien het omvangscriterium van € 100.000 niet aan de orde is. Kosten voor het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden derhalve niet geactiveerd.

Bijdragen in activa in eigendom van derden

De provincie is voor een aantal ambities bereid te investeren in activa van derden, meestal van gemeenten. Deze bijdragen worden in beginsel geactiveerd mits zij voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. De voorwaarden van het BBV (art. 60):
 - a. Er is sprake van een investering door een derde,
 - b. de investering draagt bij aan de publieke taak,
 - c. de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en
 - d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.
2. De activa waarin geïnvesteerd wordt, passen in de objecten die in tabel 1 van paragraaf 3.4 opgenomen zijn. Dit voorkomt dat provinciale bijdragen aan verschillende activa in eigendom van derden die niet of nauwelijks raken aan de kerntaken en wettelijke taken van de provincie als activa op de provinciale balans worden opgenomen.
3. Het project heeft bovenlokaal belang.

Dit betekent dat bijvoorbeeld provinciale bijdragen in rijksprojecten (waarbij het Rijk eigenaar is) niet geactiveerd kunnen worden. Het Rijk kent geen investeringen zoals in het BBV bedoeld worden.

Hiermee bedoelen wij dat het Rijk uitgaven niet activeert maar direct ten laste van de Rijksbegroting brengt. Daarmee voldoet een provinciale bijdrage niet aan de voorwaarde onder punt 1a.

3.3. Waarderen

Waarderen gaat over het bepalen van de waarde van activa en de regels die daarvoor gelden. Het BBV stelt het volgende over waarderen: "Activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs betreft alle kosten die gerelateerd zijn aan de investering, de vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. In dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd".

Rente

Aan investeringsbudgetten wordt geen rente toegerekend. Dit komt voort uit de gedachte van totaalfinanciering waarbij de benodigde financiering berekend wordt op basis van alle uitgaven voor de reguliere activiteiten (exploitatie) en de investeringen en de inkomsten van de provincie. De eventuele rentekosten worden jaarlijks opgenomen in de begroting.

Directe en indirecte apparaatskosten nader toegelicht

Apparaatskosten zijn kosten van het ambtelijk apparaat. Directe apparaatskosten zijn kosten van personeel dat direct toe te rekenen is aan activiteiten. Indirecte apparaatskosten (overheadkosten) zijn de kosten van het ondersteunende apparaat, zoals bijvoorbeeld administratie, huisvesting en andere werkplekkosten.

De directe en indirecte kosten worden toegerekend aan de betreffende projecten. Het BBV stelt de toerekening van directe kosten verplicht en de toerekening van een redelijk deel van de indirecte kosten als mogelijkheid. Om consistent in beeld te hebben wat de kosten zijn van investeringen, wordt een redelijk deel van de indirecte kosten toegerekend aan de investeringen. De wijze van toerekenen vindt plaats op basis van de door Provinciale Staten vastgestelde jaarlijkse begroting. Voorgaande betekent dat de directe en een deel van de indirecte apparaatskosten aan de individuele investeringsprojecten worden toegerekend.

Het bestaande beleid voor de dekking van de apparaatskosten bij investeringen is tweërlei. Enerzijds wordt bij infrastructurele investeringsprojecten en per project en per fase een capaciteitskrediet ten laste van het investeringskrediet gebracht. Dit capaciteitskrediet is onder andere bedoeld voor de inzet van tijdelijk, extra personeel voor dat betreffende project. Daarnaast zijn voor personele kosten twee investeringskredieten begroot, een post voor waterwegen en een post voor wegen. Deze posten zijn ter dekking van de reguliere personele inzet voor investeringen.

Voor investeringsprogramma's en investeringsprojecten die reeds lopen, zoals RSP en het huidige MIT zullen de capaciteitskredieten gehandhaafd blijven. Wij voorzien risico's van onoverzichtelijkheid en daarmee onbeheersbaarheid als tijdens de uitvoeringsfase van een project de systematiek van administreren verandert. Voor nieuwe investeringsprogramma's zoals het nieuwe MIT en individuele investeringsprojecten gelden de nieuwe beleidsregels.

3.4. Afschrijven

Afschrijven is de jaarlijkse boekhoudkundige verwerking van de waardedaling van een actief. Deze jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van een actief. De in de tabel 1 opgenomen termijnen zijn door de ter zake deskundigen aangegeven, gebaseerd op de huidige praktijk waarin rekening gehouden is met onder andere de technologische ontwikkelingen.

Methodiek

De methodiek van afschrijven is lineair. Deze methodiek houdt in dat op basis van de verwachte gebruiksduur de jaarlijkse afschrijvingen gelijk zijn; het investeringsbedrag wordt gedeeld door de verwachte gebruiksduur. Uitzondering zijn de huidige dienstgebouwen die nu annuïtair afgeschreven

worden, en die nagenoeg zijn afgeschreven. Nieuw te bouwen of te verbouwen dienstgebouwen worden lineair afgeschreven.

Moment van start van afschrijven

Afschrijving vindt plaats met ingang van 1 januari van het jaar na verwerving of met ingang van 1 januari van het jaar na ingebruikname van het actief.

Afschrijvingstermijnen

De commissie BBV geeft aan dat de afschrijvingstermijn gelijk is aan de gebruiksduur. De huidige afschrijvingstermijnen zijn geactualiseerd in onderstaande tabel 1:

Afschrijvingstermijnen, met ingang van Begroting 2021		
	Afschrijvingstermijn, in jaren	
	wordt	was
Activa met maatschappelijk nut		
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:		
Grond en terreinen	n.v.t.	n.v.t.
Kunstwerken (onder andere bruggen):		
- Vaste kunstwerken	60	20/40
- Beweegbare kunstwerken	60	20/40
- Installaties beweegbare bruggen	30	
Verharding:		
- Wegen en fietspaden van asfalt	30	20
- Wegen en fietspaden van beton	50	20
Waterwerken:		
- Baggerwerk (verdiepen en/ of verbreden)	40	40
- Waterwegen	40	40
Oeverbescherming:		
- Staal	40	40
- Hout	20	
Verlichting:		
- Mast	40	
- Armatuur	25	
Overig:		
Bewegwijzering (portaal)	50	
Verkeersregelininstallatie	25	
DRIP (Dynamisch reisinformatieportaal)	10	
Glasvezelkabels	20	20
Activa met economisch nut		
Gebouwen:		
- Dienstgebouw St Jansstraat 4	66 2/3	66 2/3
- Renovatie provinciehuis	5-40	5-40
- Overige provinciale dienstgebouwen	40	30-40
Machines, apparaten en installaties:		
- Hydraulische kraan	10	10
- Machines (zoals veegmachine, zoutstrooimachines, ploegen)	10-20	10
Facilitaire zaken:		
- Onderbouw (o.a. bodemvoorzieningen, fundering)	100	25-40
- Bovenbouw (o.a. muren, vloeren)	100	25-40
- Afbouw (o.a. plafonds, dakopeningen)	25	25
- Afwerkingen (afwerkingen van o.a. wanden, vloeren)	15	15
- Installaties (o.a. warmteopwekking, riolering, verlichting, beveiliging, transport)	15	15
- Vaste inrichtingen (o.a. keukeninrichtingen, sanitair)	10	5-10
- Losse inventaris (o.a. stoelen, bureaus, schoonmaak, kasten)	10	5-10
Vervoersmiddelen:		
- Auto's	6-8	5
- Vrachtauto's en tractoren	8-10	
Schepen:		
- Casco	30	30
- Installaties	15	15

Afschrijvingstermijnen, met ingang van Begroting 2021		
	Afschrijvingstermijn, in jaren	
	wordt	was
Informatisering:		
Mobiele telefoons	3	
Hardware	3-5	
Software	3-5	

Tabel 1 Overzicht afschrijvingstermijnen

Uit de tabel blijkt dat met name de termijnen voor infrastructuur langer worden. Dit heeft deels te maken met de technische ontwikkelingen en deels met een beter inschatten van de gebruiksduur van de objecten.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven omdat deze als waardevast worden beschouwd. Op het moment dat bestuurlijk het besluit wordt genomen om gronden en/of terreinen te verkopen, dient de balanswaarde aangepast te worden naar de directe opbrengstwaarde als deze lager is.

Gronden die deel uitmaken van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut onder infrastructuur worden wel tot nul afgeschreven, omdat deze onderdeel zijn van de vervaardigingskosten van een investeringswerk.

Voorstellen voor uitzonderingen op de genoemde afschrijvingstermijnen worden aan Provinciale Staten voorgelegd.

Componentenmethode

Er wordt gebruik gemaakt van de componentenmethode. Dit betekent dat de verschillende onderdelen van een investering voor hun eigen gebruiksduur geactiveerd worden. Een voorbeeld is de aanleg van een weg met daarin een viaduct. In het geval van de componentenmethode wordt de weg in 30 jaar afgeschreven en het viaduct in 60 jaar. Na 30 jaar wordt, indien nodig, de weg vervangen en na 60 jaar, indien nodig het viaduct.

Het aantal componenten is afhankelijk van de onderliggende gebruiksduren van de verschillende onderdelen. Voordeel is dat de afschrijvingstermijnen van de verschillende componenten (beter) aansluiten bij de gebruiksduur en dat daardoor de kosten beter verdeeld worden over deze gebruiksduur.

Het risico van de componentenbenadering is wel dat bijvoorbeeld de weg opgeheven wordt voordat deze geheel afgeschreven is. De resterende waarden van zowel weg als viaduct dienen in een keer ten laste van de exploitatiebegroting gebracht te worden. Dit risico wordt laag ingeschat omdat het besluit tot aanleg weloverwogen genomen is, gericht op de lange termijn.

Restwaarde

De restwaarde van een actief is een schatting van de opbrengst bij verkoop van het actief nadat deze afgeschreven is. De restwaarde is € 0 tenzij het bij de investering duidelijk is dat er wel restwaarde is. Dit dient duidelijk uit het investeringsvoorstel naar voren te komen.

Buiten gebruik stellen

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde. Eventuele boekwinsten en -verliezen bij inruil of afstoting van een actief worden als incidentele baten of lasten verwerkt.

4. Invoering van nieuwe werkwijze

De nieuwe afschrijvingstermijnen worden met ingang van de Begroting 2021 gehanteerd. De nieuwe systematiek voor de toerekening van apparaatskosten aan investeringen geldt voor nieuwe programma's of projecten, bijvoorbeeld het nieuwe MIT (Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport).

Bijlage 1. Verklarende woordenlijst

(bron: Notitie Materiële vaste activa van de Commissie BBV van januari 2020)

Begrip	Definitie
Achterstallig onderhoud	Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden en niet (meer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, hetgeen vaak leidt tot hogere herstelkosten.
Activeren	Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed met meerjarig nut dat vanaf dat moment als bezitting kan worden beschouwd.
Afschrijven	Het op een methodische wijze in de boekhouding (verslaglegging en verslaggeving) tot uitdrukking brengen van de waardedaling van een kapitaalgoed over een bepaalde periode.
Componentenbenadering	De componentenbenadering houdt in dat op verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele verwachte gebruiksduur van die delen.
Directe opbrengstwaarde	Waarde van een kapitaalgoed bij directe verkoop.
Groot onderhoud	Uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object.
Investeringsen	Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.
Investeringsen, levensduur verlengend	Investeringsen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw.
Investeringsen met een economisch nut	Investeringsen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
Investeringsen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Investeringsen met een economisch nut, waarvoor een bestemmingsheffing kan worden geheven. Bijvoorbeeld riool- en afvalinvesteringen.
Investeringsen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte	Investeringsen die geen economisch nut opleveren (geen middelen genereren en/of verhandelbaar zijn), bijvoorbeeld wegen.
Investeringsen: nieuwe- of uitbreidingsinvesteringen	Investeringsen ten behoeve van nieuwe activiteiten of ten behoeve van de uitbreiding van bestaande activiteiten. Bijvoorbeeld een nieuw gemeentehuis resp. een uitbreiding van een bestaand gemeentehuis.
Investeringsen: vervangingsinvesteringen	Investeringsen ten behoeve van de vervanging van een bestaand actief als gevolg van economische veroudering of slijtage. Een bijzondere vervangingsinvestering is een rehabilitatie van een weg. Dit betreft een vervanging op basis van einde levensduur, waarbij groot- en klein onderhoud (economisch) niet meer toereikend is. De weg wordt weer volledig nieuw aangelegd op het oorspronkelijke structurele en functionele niveau, zonder aanpassingen in vormgeving of gebruik. Er is

Begrip	Definitie
	sprake van een nieuw actief met een nieuwe levensduur. Indien de oude weg nog een boekwaarde heeft, dient deze boekwaarde geheel afgeboekt te worden.
Investerings: levensduur verlengende investeringen	Dit zijn investeringen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw. Het gaat hier dus niet om (groot)onderhoud. Onderhoud is niet levensduurverlengend, maar dient om het actief gedurende zijn levensduur in goede staat te houden.
Investerings: routine-investeringen	Dit zijn investeringen ter vervanging van bestaande activa met als doel de bedrijfsvoering op het huidige peil te houden. Het betreft voornamelijk investeringen in automatisering, meubilair, huisvesting, voertuigen en materieel.
Klein onderhoud	Preventieve maatregelen en dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau.
Reconstructie van een weg	Maatregelen om de verharding en de inrichting van de weg aan te passen aan de huidige (hogere) eisen.
Renovatie	Renovatie of renoveren is herstellen en wanneer nodig gedeeltelijk vernieuwen van een investeringsgoed, waardoor het beter bruikbaar wordt naar de huidige maatstaven en normen.
Restwaarde	De restwaarde is de schatting, tegen het prijspeil van het moment van ingebruikname, van de opbrengst die na de gebruiksduur nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.
Schattingwijziging	Een wijziging (door nieuwe inzichten) van een verwachte toekomstige gebruiksduur.
Stelselwijziging	Een wijziging van de vrij te kiezen waarderings-(activerings-)grondslag
Uitbreidingsinvesteringen	Investerings ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe activiteiten of expansie van de huidige activiteiten. Bijvoorbeeld, uitbreiding bestaand rioolstelsel, uitbreiding bestaand gemeentehuis.
Vastgoed	Een onroerend goed of een onroerende zaak dat zich kenmerkt door vereniging met de grond. Vastgoed omvat de grond en de opstal.
Vastgoed met een bedrijfseconomische functie	Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie gaat het om vastgoed dat door de decentrale overheid wordt aangehouden om bewust winst te realiseren en/of waardeinstijgingen te realiseren. Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie bestaat de mogelijkheid dat een duurzame waardevermindering moet worden verantwoord.
Vastgoed met een maatschappelijke functie	Maatschappelijk vastgoed is vastgoed: • waarin maatschappelijke diensten aan burgers worden verleend of door burgers zelf worden gecreëerd, • waarvan de exploitatie (gedeeltelijk) door publieke middelen mogelijk wordt gemaakt, • waarin vraag (burgers) en aanbod (instellingen) fysiek bij elkaar komen en • waar iedereen (voor wie het bedoeld is) toegang toe heeft.
Waarderen	De waarde die toegekend wordt aan het geactiveerde kapitaalgoed c.q. de investering op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Bijlage 2. Huidige artikelen in Financiële verordening 2017 over investeren

Artikel 4. Begroting.

3. Voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen voor een investering leggen Gedeputeerde Staten het investeringsvoorstel en het voorstel voor het autoriseren van het investeringskrediet voor aan Provinciale Staten.
4. Naast de financiële omvang van het investeringskrediet geeft het hiervoor in het derde lid benoemde investeringsvoorstel ten minste inzicht in de looptijd van voorbereiding en uitvoering, de periode en wijze van afschrijving en de daarbij horende afschrijvingslasten, het verwachte jaar van gereedkomen, de omvang en de dekking van de toekomstige beheer- en onderhoudslasten van het betreffende investeringsproject en het moment waarop de financiële gevolgen van dit voorstel in de begroting zullen worden verwerkt.
5. Het investeringskrediet heeft een looptijd van het moment van vaststelling door Provinciale Staten tot het moment van gereedkomen van het investeringsproject.

Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Kosten voor onderzoek naar en ontwikkeling van een actief worden niet geactiveerd en direct ten laste van de exploitatie gebracht.
2. Provinciale staten kunnen besluiten af te wijken van het in het eerste lid bepaalde bij het vaststellen van het investeringsvoorstel ingevolge artikel 4, derde en vierde lid.
3. Kosten voor het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd en direct ten laste dan wel ten gunste van de exploitatie gebracht.
4. Gronden en terreinen worden te allen tijde geactiveerd.
5. Materiële vaste activa met economisch nut en materiële vaste activa in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijke nut, bedoeld in artikel 35 van het BBV, met een gebruiksduur van minder dan 5 jaar worden niet geactiveerd en direct ten laste van de exploitatie gebracht.
6. Materiële vaste activa met economisch nut en materiële vaste activa in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijke nut, bedoeld in artikel 35 van het BBV, met een verkrijgings- of vervaardigingsprijs per object van minder dan € 100.000,- worden niet geactiveerd en direct ten laste van de exploitatie gebracht.
7. Bij activering van investeringen in materiële vaste activa met economisch nut wordt gebruik gemaakt van de componentenmethode.
8. Bij activering van investeringen in materiële vaste activa van maatschappelijk nut wordt geen gebruik gemaakt van de componentenmethode, met uitzondering van investeringen in boordvoorzieningen.
9. Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in de bijlagen bij de begroting.